

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАДИМА ГЕТЬМАНА»**

Факультет фінансів

Кафедра фінансів

галузь знань 07 Управління та адміністрування
спеціальність 072 Фінанси, банківська справа та страхування
спеціалізація Фінанси і кредит

Освітньо-професійна програма «Фінанси і кредит»

Форма навчання: заочна

МАГІСТЕРСЬКА ДИПЛОМНА РОБОТА

на тему: «Внутрішні державні запозичення в Україні»

у складі комплексної теми: «Актуальна макрофінансова проблематика та шляхи її вирішення в Україні»

студента Зароби Аліни Володимирівни

(прізвище, ім'я, по батькові повністю)

_____ (підпис)

Науковий керівник к.е.н., доцент

(науковий ступінь, учене звання)

Бенч Л.Я.

_____ (підпис) _____ (прізвище, ініціали)

**Магістерська дипломна робота допущена до захисту в
Екзаменаційній комісії з атестації здобувачів вищої освіти**

Завідувач кафедри д.е.н., професор

В. Федосов

_____ (підпис)

Київ 2019

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДЕРЖАВНИХ ВНУТРІШНІХ ЗАПОЗИЧЕНЬ	6
1.1. Сутність, роль і значення державних позик.....	6
1.2. Інформаційне та програмне забезпечення державних внутрішніх позик ...	23
1.3.Критична оцінка наукових публікацій щодо проблематики державних внутрішніх запозичень	25
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ФУНКЦІОНУВАННЯ СИСТЕМИ ВНУТРІШНІХ ДЕРЖАВНИХ ЗАПОЗИЧЕНЬ УКРАЇНИ	36
2.1.Методологічний інструментарій оцінки функціонування системи внутрішніх державних запозичень	36
2.2. Аналіз функціонування системи внутрішніх державних позик.....	40
2.3.Оцінка ефективності функціонування системи внутрішніх державних запозичень (характеристика інструментів державних позик)	48
РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ФУНКЦІОНУВАННЯ СИСТЕМИ ВНУТРІШНІХ ДЕРЖАВНИХ ПОЗИК	71
3.1. Зарубіжний досвід функціонування системи внутрішніх державних позик	71
3.2. Проблеми функціонування системи внутрішніх державних запозичень.....	80
3.3. Шляхи вдосконалення системи державних внутрішніх позик.....	86
ВИСНОВКИ	93
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	96
ДОДАТКИ	

ВСТУП

Актуальність теми. Нестабільність фінансового, економічного та політичного середовища призвела до негативної зміни в українській бюджетній системі, що на рівні великих темпів нарощування заборгованості уряду, привело до нарощування платежів за запозиченнями держави, пониження ліквідності державних цінних паперів та його привабливості для інвестицій. Зсув в гіршу сторону значень головних макроекономічних показників робить вплив на функцію та здатність країни залучати кошти на фінансові ринки, її здатність функціонувати фінансово, а отже, і фінансову політику, що також вимагає посилення дотримання інструментів фінансового ринку.

Ролі, функціям і належному здійсненню запозичень держави присвячені роботи великої кількості українських та іноземних вчених. Включалися роботи, особливо, відомих економістів, таких як Барро Р., Бунге М., Бьюкенен Дж. М., Вагнер А., Горлов Іван, Дітцель К., Кейнс Джеймс М., Лернер А., Нібеніус Ф., Орлов М., Рау М., Сміт Адам, Туган- Барановський М., Девід Юм та інші. Варто звернути пильну увагу на розвиток зобов'язань держави та проаналізувати його значимість вченими, як Бааша Е., Камерона Р., Криничанського К., Марсіліо К., Нерсєсова Н., Пезоло Л., Страхова В. Робота дослідників у багатьох місцях підкреслює реалізацію облігацій держави, тенденцій та сучасні проблеми становлення внутрішніх облігацій держави, особливо О. Білоуса, Т. Єфименко, В. Базилевича О. Барановського, В.Башко. Теоретичний принцип проблеми розглянули А. Гальчинський, С. Гасанов, О. Іваницька, В. Козюк, В. Корнєєв, Кудряшов В., Г. Кучер, Леоненко П., С. Лондар, Н.Лубкей, І.Лютий, В. Міщенко, О. Мозговий, В. Опарін, К. Павлюк, О. Прутська, В. Федосов, Л.Шаблиста, І.Школьник та ін.

Оцінюються наукові досягнення вчених, варто зазначити, що деякі вагомі питання щодо існуючого ринку внутрішніх запозичень держави в Україні все ще відносно відстають у важливих аспектах розвитку та мають бути комплексно розглянуті в подальшому. Зокрема, напрями досліджень вітчизняних інструментів державних запозичень, їх розміщення та можливості використання .

Мета роботи - обґрунтувати теоретичні положення, виявити особливості функціонування внутрішніх державних запозичень в Україні та розробити пропозиції щодо вдосконалення системи внутрішніх державних позик.

Для досягнення даної мети необхідно вирішити наступні **завдання**:

- охарактеризувати теоретичні засади державних внутрішніх запозичень;
- проаналізувати систему внутрішніх державних позик;
- оцінити ефективність функціонування системи внутрішніх державних запозичень;
- визначити проблеми функціонування системи внутрішніх державних запозичень;
- визначити шляхи покращення системи внутрішніх державних запозичень.

Об'єктом дослідження є державні внутрішні позики.

Предметом дослідження є економічні відносини, які виникають у системі внутрішнього державного кредиту.

Методи дослідження. У процесі дослідження для вирішення поставлених завдань використовувався комплекс загальнонаукових і спеціальних методів наукового пізнання. Використання системного підходу, методів індукції та дедукції, аналізу та синтезу дозволило розглянути внутрішні позики держави. Історико-логічний метод використовується для відображення еволюції становлення внутрішніх запозичень держави. Застосування методу бенчмаркінгу дозволило врахувати основні

характеристики, відмінності у обороті та різноманіття внутрішніх запозичень держави в Україні та країнах світу. На базі методу контент-аналізу ретельно досліджено нормативно-правове забезпечення у сфері ринку внутрішнього боргу держави. Методи аналізу та синтезу використовуються при систематизації результатів та визначенні основних тенденцій розвитку ринку вітчизняної внутрішньої позики в Україні. За допомогою кореляційно-регресійного аналізу досліджено взаємозв'язок між вартістю внутрішніх запозичень держави та головними макропоказниками, виявлено напрямок та ступінь такого зв'язку. Використання методу моделювання сценаріїв дало змогу оцінити можливість використання індексованих облігацій держави в Україні. Графічний метод також використовується для представлення результатів дослідження.

Структура та обсяг магістерської дипломної роботи складається із вступу, трьох розділів, кожен з яких має по три підрозділи, висновки та список використаних джерел.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Закон України «Про державний бюджет України на 2018 рік» / [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2246-19>
2. Бюджетний кодекс України / [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>
3. Конституція України / [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
4. Положення про порядок проведення операцій, пов'язаних з розміщенням облігацій внутрішніх державних позик / [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0072500-18>
5. Аналіз структури та розміру державного боргу в проекті державного бюджету України на 2019 рік - [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://feao.org.ua/wp-content/uploads/2018/10/2018-10-09_budget2019_debt_md-1.pdf
6. Звіт «про результати аналізу звітності щодо державного та гарантованого державою боргу» / [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.ac-rada.gov.ua/doccatalog/document/16753206/Zvit_16-3_2017.pdf?subportal=main
7. Основні засади грошово-кредитної політики на 2017 рік та середньострокову перспективу / Національний банк України. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://bank.gov.ua/doccatalog/document?id=41258582/>
8. Про Основні напрями бюджетної політики на 2019-2021 роки/ проект Постанови ВР України № 8357 від 16.05 2018р.[Електронний

ресурс]. – Режим доступу: https://feao.org.ua/wp-content/uploads/2018/06/06-06-18_naprjamuybp_nasajt.pdf

9. Барановський, О. І. Фінансова безпека в Україні (методологія оцінки та механізми забезпечення) : монографія [Текст] / О. І. Барановський. – К. : КНТЕУ, 2004. – 759 с.
10. Башко В.Й. Державні запозичення шляхом випуску державних цінних паперів /В.Й. Башко / [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://ecofin.org.ua/gov_sec/
11. Бенч Л. Я. Боргова політика в Україні: реалії та перспективи / Бенч Л. Я., Корнацька Р. М. // Бізнес інформ. – 2014. – № 2. – С. 35–39.
12. Бенч Л. Я. Внутрішні державні позики в Україні: прагматика і проблематика / Л. Я. Бенч // Фінансові механізми забезпечення розвитку економіки України в сучасних умовах : зб. наук. матеріалів Всеукр.наук.-практ. конф., 15 квіт. 2016 р. / М-во освіти і науки України, ДВНЗ «Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана», каф. фінансів, каф. фін. ринків. – Київ : Аграр Медіа Груп, 2016. – С. 12–14.
13. Білявська А. Ю. Внутрішні державні запозичення в умовах посткризової економіки / Білявська Аліна Юріївна // Фінанси, облік і аудит : зб. наук. пр. / М-во освіти і науки України, ДВНЗ «Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана» ; редкол.: В. М. Федосов (голов. ред.) [та ін.]. – Київ : КНЕУ, 2017. – Вип. 2. – С. 33–43.
14. Білявська А. Ю. Сучасна політика державних запозичень в країнах Євросоюзу / А. Ю. Білявська // Фінансові механізми забезпечення розвитку економіки України в сучасних умовах : зб. наук. матеріалів Всеукр.наук.-практ. конф., 15 квіт. 2016 р. / М-во освіти і науки України, ДВНЗ «Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана», каф. фінансів, каф. фін. ринків. – Київ : Аграр Медіа Груп, 2016. – С. 16–18.

15. Білявська А.Ю. / Внутрішні державні запозичення: оцінка та перспективи розвитку/ Актуальні проблеми розвитку економіки регіону. Випуск 13 – 2015
16. Білявська А.Ю. / Особливості загальноекономічних передумов сучасних внутрішніх державних запозичень / Актуальні проблеми розвитку економіки регіону. Випуск 13 – 2017
17. Браткова І. М. Аналіз та оцінка ОВДП як інвестиційного інструменту. Вісник ОНУ. Економіка. 2016. Т. 21. Вип. 4 (46). С. 153–159.
18. Браткова І. М. Облігації внутрішньої державної позики: необхідність випуску та видова різноманітність. Шевченківська весна: Економіка : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. / за ред. проф. В. Д. Базилевича (Київ, 24–28 берез. 2014 р.). Київ, 2014. Вип. XII. С. 38.
19. Браткова І. М. Особливості організації первинного ринку облігацій внутрішньої державної позики в умовах євроінтеграції. Фінансово-економічна стратегія розвитку в умовах євроінтеграційних процесів: аспекти сталості та безпеки : зб. матеріалів міжнар. наук.-практ. конф. (Чернігів, 5–6 листоп. 2014 р.). Чернігів : ЧНТУ, 2014. Ч.1. С. 40–41.
20. Браткова І. М. Порядок розміщення ОВДП на первинному ринку. Світові тенденції та перспективи розвитку фінансової системи України : зб. матер. XII міжнар. наук.-практ. конф. / Київський національний університет імені Тараса Шевченка (Київ, 29–30 жовт. 2015 р.). Київ, 2015. С.214–217.
21. Браткова І. М. Становлення ринку внутрішніх державних запозичень в Україні. Світові тенденції та перспективи розвитку фінансової системи України : зб. тез XI міжнар. наук.-практ. конф. / за заг. ред. проф. В. Д. Базилевича (Київ, 31 жовт. 2014 р.). Київ : ДП «Прінт Сервіс», 2014. С. 16–18.

22. Браткова І. М. Характеристика основних інструментів внутрішньої державної позики в Україні. Збірник наукових праць ЛНУ ім. І. Франка. 2014. Вип. 31. Ч.1. С. 87–91.
23. Браткова І.М. / Фінансові інструменти внутрішніх державних запозичень в Україні / Фінансово-економічне регулювання – 2018
24. Бюджетна система. Практикум : навч. посіб. [Електронний ресурс] / За наук. ред. проф. В. М. Федосова. — [Кондратюк С. Я., Жибер Т. В., Коломієць Г. Б. та ін.] — К.: КНЕУ, 2015. - 454 с.
25. Бюджетний менеджмент: Підручник / В. Федосов, В. Опарін, Л. Сафонова та ін.; За заг. ред. В. Федосова. — К.: КНЕУ, 2004. — 864 с.
26. Варналий З.С. Бюджетний процес в Україні: стан та проблеми інституційного забезпечення: [монографія] / З.С. Варналій, Т.В. Бугай, С. В. Онищенко. - Полтава: ПолтНТУ, 2014. – 271 с.
27. Бюджетний менеджмент: тренінг-курс: навч. посіб./ Л.Д. Сафонова, А.Є. Буряченко, Є.О. Малік та ін.; - К.: ДННУ «Акад. фін. Управління», 2012. – 400 с.
28. Державні фінанси [Текст] : підручник / Ткачук Ірина Григорівна. - Івано-Франківськ : ДВНЗ "Прикарпат. нац. ун-т ім. Василя Стефаника", 2015. - 510 с.
29. Долінський Л. Управління державним боргом / Леонід Долінський, Станіслава Ярош // Цінні папери України. – 2016. – 24 берез. (№ 11–12). – С. 9–10.
30. Камінський А. Б., Браткова І. М. Ринок ОВДП України: проблеми та перспективи розвитку. Моделирование процессов управления в информационной экономике : кол. моногр. / под ред. д-ра экон. наук, проф. В. С. Пономаренко, д-ра экон. наук, проф. Т. С. Клебановой. Бердянск : Издатель Ткачук А.В., 2017. С. 154– 174.

31. Коблик І.І. / Зарубіжний досвід здійснення державних запозичень та можливості його застосування в Україні / Економічна наука, Інвестиції: практика та досвід № 13/2014
32. Коблик І.І. Внутрішні державні запозичення: оцінка та перспективи розвитку / І.І. Коблик // Науковий вісник НЛТУ України. – 2014. – № 22.03. – С. 222–228.
33. Коблик, І. І. Внутрішні державні запозичення: оцінка та перспективи розвитку [Електронний ресурс] / І. І. Коблик // Науковий вісник НЛТУ України. – 2012. – Вип. 22. 3. – С. 222-228
34. Коляда Т.А. Особливості формування бюджетної стратегії в умовах глобального зростання державного боргу / Т.А. Коляда // Бізнес Інформ. –2013. –№ 2. – С. 20-24
35. Коляда Т.А. Управління державним боргом у контексті стабілізації державних фінансів України / Т.А. Коляда // Економічний часопис – XXI. – 2015. –№ 7-8 (1). – С. 82-85
36. Коляда Т.А., Бенч Л.Я. Особенности реализации бюджетно-налоговой политики государства в посткризисный период развития экономики / Бизнес Информ / Экономика, № 7 (1), 2011. – С. 124-126.
37. Кучер Г. Розвиток ринку внутрішніх державних боргових зобов'язань України / Г. Кучер // Вісник Київського національного торговельно-економічного університету. – К. : Вид-во КНТЕУ. – 2011. – № 2. – С. 47-58.
38. Кучер Г.В. Управління державним боргом: Підручник. / Г.В. Кучер— К.: КНТЕУ, 2009.— 342 с.
39. Лисяк Л.В. Роль і значення державного боргу в грошово-кредитній та податковій політиці України / Л.В.Лисяк // Світ фінансів. – 2016. – Вип.3. – С. 16-26
40. Лозінська Ю. В. Управління державним боргом та напрями його вдосконалення : магістер. диплом. робота : 8Ф01 : захищена

- 11.04.2018 / Лозінська Юлія Володимирівна ; наук. кер. Сибірянська Ю. В. ; ДВНЗ «КНЕУ ім. Вадима Гетьмана». – Київ, 2018. – 130 с.
41. Лютий І, Курищук К., Механізм внутрішніх державних запозичень України / Актуальні питання розвитку національної економіки – 2016
  42. Лютий І.О. Державний кредит та боргова політика України : монографія / І.О. Лютий, Н.В. Зражевська, О.Д. Рожко; за ред. І.О. Лютого. – К. : ЦУЛ, 2015. – 360 с
  43. Макрофінансовебюджетування: навч. посіб. / Т.С. Бабич, Т.В. Жибер; за наук. ред. д-ра екон. Наук, проф. В.М. Федосова. – К.: КНЕУ, 2011. – 311 с.
  44. Мицюк Т. М. Внутрішній державний борг і проблеми його обслуговування : ДВНЗ «КНЕУ ім. Вадима Гетьмана». – Київ, 2018. – 124 с.
  45. Місцеві фінанси: підруч./ за ред. д.е.н., проф. О.П.Кириленко.-2-ге вид., доп. і перероб.- Тернопіль: Економічна думка ТНЕУ, 2015.-448 с.
  46. Моташко Т.П. Напрями підвищення активності населення на внутрішньому ринку державних запозичень України / Т.П. Моташко // Інвестиції: практика та досвід. – 2011. – № 6. – С. 45-47.
  47. Муніципальні фінанси: навч. посіб. / [О. П. Кириленко та ін.] ; за ред. д-ра екон. наук, проф. О. П. Кириленко ; Нац. агентство України з питань держ. служби, Терноп. нац. екон. ун-т. - Тернопіль : Астон, 2015. - 359 с.
  48. Навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни «Бюджетна система» / Г.В. Жибер, Г.Б. Коломієць - К.: КНЕУ, 2009. - 311 с.
  49. Навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни «Фінанси» для студентів нефінансових спеціальностей/

О.Р. Романенко, Л.П. Даниленко, Л.П. Гладченко, А.А. Славкова, М.А. Гапонюк - К.: КНЕУ, 2009. - 146 с.

50. Бюджетна і податкова системи України у запитаннях та відповідях: навч. посіб. / М. І. Бондар, В. М. Опарін, О. М. Тимченко та ін.; передм. Т. І. Єфименко. – К.: ДННУ «Акад. фін. управління», 2012. – 336 с
51. Новосад Л. Я. Внутрішні позики як фінансовий ресурс державного бюджету : автореф. дис. ... канд. екон. наук : 08.04.01 / Новосад Лілія Ярославівна ; ДВНЗ «Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана». – Київ, 1999. – 22 с.
52. Олексійчук С. В. Державні облигації як інструмент регулювання економічного циклу / С. В. Олексійчук // Макрофінансові стабілізатори в системі регулювання економічного циклу: Зб. матеріалів Всеукр. міжвуз. наук. студ. конф. (29 бер. 2013 р.) / М-во освіти і науки України, ДВНЗ «Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана»; редкол.: В. С. Савчук [та ін.]. Київ, 2013. - С. 143-145.
53. Опарін В. М. Фінанси (Загальна теорія): Навч. посібник – 4-те вид., без змін. – К. : КНЕУ, 2007. – 240 с.
54. Осецький В. Л., Браткова І. М. Функції державних боргових зобов'язань: минуле та сучасність. Вісник КНУ ім. Т. Шевченка. Економіка. 2015. № 6 (171). С. 54–60.
55. Палешко Я. С / Можливості і резерви здійснення внутрішніх запозичень в економіку України / Theoretical and Practical Aspects of Economics and Intellectual Property 2015
56. Печенюк, Н. М. Напрями оптимізації управління зовнішнім державним боргом України шляхом використання зарубіжного досвіду [Текст] / Н. М. Печенюк // Актуальні проблеми економіки. – 2012. – № 6. – С. 270–274

57. Податкове право України (у схемах і таблицях) : навч. посіб. / О. М. Рєзнік. – А. В. Солонар ; Сум. держ. Ун-т. – Суми : Мрія–1. – 2015. – 123 с.
58. Рабцун Н. В. Державні облигації України: класифікація та особливості / Н. В. Рабцун // Економіка та підприємництво : зб. наук. пр. молодих учених та аспірантів / М-во освіти і науки України, ДВНЗ "Київ. нац. екон. ун-т ім. В. Гетьмана" ; відп. ред. С. І. Дем'яненко. – Київ : КНЕУ, 2012. – Вип. 28. – С. 319-327.
59. Рак Р. Світовий досвід функціонування ринку цінних паперів / Р. Рак // Науковий вісник Національного університету ДПС України. – 2012. – № 1(48). – С. 116–122.
60. Рак, Р. Державні цінні папери у сфері державних запозичень України [Текст] / Р. Рак. К. Ковальська / Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія Економіка. – 2009. – № 116. – С. 7-9.
61. Романенко О. Р. Фінанси: Підручник. — К.: ЦУЛ, 2009. — 321 с.
62. Сафонова Л.Д. Бюджетний менеджмент: Навч.-метод. посібник для самост.вивч.дисц.- К. : КНЕУ,2001. - 186 с.
63. Свірко С. В. Облік витрат на позики в бюджетних установах: міжнародний та вітчизняний підходи / С. В. Свірко // Фінанси, облік і аудит : зб. наук. пр. / М-во освіти і науки України, ДВНЗ «Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана» ; редкол.: А. М. Мороз (відп. ред.) [та ін.]. – Київ : КНЕУ, 2009. – Вип. 14. – С. 299-307.
64. Скрипка Н. Ю. Зовнішні державні запозичення України: сучасний стан і перспективи : магістер. диплом. робота : 8Ф01-1 : захищена 30.01.2018 / Скрипка Наталія Юріївна ; наук. кер. Федосов В. М. ; ДВНЗ «КНЕУ ім. Вадима Гетьмана». – Київ, 2018. – 129 с.
65. Суторміна В. М. Фінанси зарубіжних корпорацій: Підручник. — К.: КНЕУ, 2004. — 566 с.

66. Солодовнік О.О., Докуніна К.І. Удосконалення механізму фінансування інфраструктурних проєктів шляхом випуску інфраструктурних облігацій. Бізнес-Інформ. 2014. № 7. С. 289–293.
67. Тарасевич Н.В., Тарасевич А.П. Сучасний стан розвитку ринку державних запозичень в Україні// Фондовий ринок України.— 2016.— №2.—С. 102—112.
68. Теорія фінансів: Підручник / За ред. проф. В. М. Федосова, С.І. Юрія. - К.: Центр учбової літератури, 2010. – 576 с.
69. Ткачук Н. Необхідність і переваги внутрішніх державних позик— Інформційний портал [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.stelmaschuk.info/archive-internet-conference/58-conferencia-24-01-2013/554-554.html>
70. Управління державним боргом : навч. посібн. / О.О. Прутська, О.А. Сьомченков, Ж.В. Гарбар, Л.І. Губанова, В.В. Руденко / за заг. ред. О.О. Прутської. – К. : Центр навч. літ-ри., 2010. – 216 с.
71. Федосов В. М., Кондратюк С. Я., Сафонова Л. Д. та ін. Бюджетний менеджмент. Практикум: Навч. посіб. / За заг. ред. проф. В. Федосова. — К.: КНЕУ, 2005. — 420 с.
72. Фінанси: Підручник. – 2-ге вид., перероб. і доп. / За ред. С.І. Юрія, В.М. Федосова. – К.: «Знання», 2012. — 687 с.
73. Фінанси: Навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни «Фінанси» для спеціальності 6508/ О.Р. Романенко, Л.П. Даниленко, Л.П. Гладченко, А.А. Славкова. - 2-ге вид., переробл. і допов. - К.: КНЕУ, 2008. - 387 с.
74. Фінансова думка України. Монографія / П.І. Юхименко, С.В.Львовчкін, В.М. Федосов, С.І. Юрій; за наук. ред. д-ра екон. наук, проф. В.М. Федосова. – Київ: Кондор; Тернопіль: Економічна думка, 2010. – У 3 т. – Т. 1. – 687 [1] с.
75. Фінансова думка України. Енциклопедія / С.В.Львовчкін, В.М. Федосов, С.І. Юрій, П.І. Юхименко; авт. передм. А.А. Чухно; за

- наук. ред. д-ра екон. наук, проф. В.М. Федосова. – Київ: Кондор; Тернопіль: Економічна думка, 2010. – У 3 т. – Т. 2. – 584 [1] с.
76. Фінансова думка України. Хрестоматія / автори-упорядники: С.І. Юрій, С.В.Львовичкін, В.М. Федосов, П.І. Юхименко; авт. передм. П.М. Леоненко; за наук. ред. д-ра екон. наук, проф. В.М. Федосова. – Київ: Кондор; Тернопіль: Економічна думка, 2010. – У 3 т. – Т. 3. – Ч. 1. – 471 [1] с.
77. Фінансова думка України. Хрестоматія / автори-упорядники: С.І. Юрій, С.В.Львовичкін, В.М. Федосов, П.І. Юхименко; авт. передм. П.М. Леоненко; за наук. ред. д-ра екон. наук, проф. В.М. Федосова. – Київ: Кондор; Тернопіль: Економічна думка, 2010. – У 3 т. – Т. 3. – Ч. 2. – 734 [2] с.
78. Фролова Т. Фінансовий ресурс розвитку національної економіки: формування та пріоритетні напрями використання / Тетяна Фролова, Любов Лук'яненко, Катерина Отченаш // Міжнародна економічна політика. – 2016. – № 2. – С. 126–155
79. Чечель О. Державні запозичення як важливий механізм формування економічної політики держави / Чечель О. // Збірник наукових праць. Ефективність державного управління — 2010. — Вип. 23. — С. 459—467
80. Шапран Н. С., Тимошик О. Л. / Державні облігації на фінансовому ринку України / – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ir.kneu.edu.ua/bitstream/2010/5959/1/51%20-%2054.pdf>
81. Шелудько Н.М., Шкляр А.І / Валютні облігації внутрішньої державної позики: ризики та перспективи для України / Фінансово-економічне регулювання – 2016
82. Шмагун О. В. Теорія і практика проведення державних запозичень в Україні / О. В. Шмагун // Формування ринкових відносин в Україні. – 2007. – № 11. – С. 59-64.

83. Юрій С.І. Казначейська система: підручник [Електронний ресурс] / Юрій С.І., Стоян В.І., Мац М.Й. — Режим доступу : http://vuzlib.org/kazn_syst/14-1.htm
84. The Bank for International Settlements / – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.bis.org/>
85. The official site of Eurostat (2017), / – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://ec.europa.eu/eurostat/tgm/table.do?tab=table&init=1&plugin=1&pcode=sdg_17_40&language=en
86. Офіційний сайт Державної казначейської служби України - [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.treasury.gov.ua/main/uk/index>
87. Офіційний сайт Міністерства фінансів України - [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.minfin.gov.ua/>
88. Офіційний сайт Національного банку України - [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.bank.gov.ua/control/uk/index>
89. Офіційний сайт Національного рейтингового агентства Рюрік — [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://rurik.com.ua/>
90. Офіційний сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ssmsc.gov.ua>
91. Офіційний сайт Національної комісії, що здійснює державне регулювання в сфері ринків фінансових послуг [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.dfp.gov.ua>
92. Статистика зовнішнього сектору. Короткостроковий зовнішній борг України за залишковим терміном погашення (за методологією МВФ) – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://bank.gov.ua/control/uk/publish/article?showHidden=1&art_id=65613&cat_id=44446#4

93. Статистика. Грошово-кредитна та фінансова статистика. Грошово-кредитна статистика. Огляди фінансових корпорацій. Огляд Національного банку України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

https://bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=27843415&cat_id=44578#1